

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) Ing. J. Š., b) I. Š.**, oba zast. Mgr. Ing. Markem Vrbickým, advokátem, se sídlem Martinská 360/2, Praha 1, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích**, se sídlem Čechovo nábřeží 1791, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2023, č. j. ZKI PA-O-020/00445/2023-03, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 13. 12. 2023, č. j. 52 A 38/2023-50,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 13. 12. 2023, č. j. 52 A 38/2023-50, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2023, č. j. ZKI PA-O-020/00445/2023-03, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobcům a) a b) společně a nerozdílně náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši celkem **37.040 Kč**, k rukám jejich zástupce Mgr. Ing. Marka Vrbického, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Katastrální úřad pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště Ústí nad Orlicí (dále jen „katastrální úřad“), usnesením ze dne 20. 2. 2023, č. j. OR-94/2023-611 (dále jen „usnesení o zastavení řízení“), zastavil podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, neboť nesouhlas žalobců ze dne 28. 7. 2022 s neprovedením opravy

chyby ve smyslu § 36 odst. 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), představoval zjevně nepřipustnou žádost.

[2] Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobců a potvrdil usnesení o zastavení řízení.

II.

[3] Žalobci se proti napadenému rozhodnutí bránili žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Krajský soud předeslal, že napadené rozhodnutí i usnesení o zastavení řízení považuje za správná rozhodnutí, neboť je správní orgány vydaly v návaznosti na předchozí rozsudek krajského soudu ze dne 2. 2. 2023, č. j. 52 A 69/2022-61 (dále jen „předchozí rozsudek“), kterým uvedený soud v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti uložil katastrálnímu úřadu v souladu s § 36 odst. 4 katastrálního zákona do 30 dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o nesouhlasu žalobců s neprovedením jimi požadované opravy chyby v katastrálním operátu.

[5] Dále krajský soud poukázal na to, že stěžejní v projednávané věci je to, že formulace věcného břemene k pozemkům parc. č. XA, XB, XC, XD a XE, všechny v katastrálním území Ž. (dále jen „zatížené pozemky“), jehož zápisu se žalobci prostřednictvím opravy chyby v katastrálním operátu domáhali s odkazem na restituční rozhodnutí Okresního úřadu v Ústí nad Orlicí, referátu pozemkového úřadu, ze dne 15. 10. 1993, č. j. Poz 1237/707/93/203-Je (dále jen „rozhodnutí pozemkového úřadu“), byla nesprávná. Věcné břemeno k zatíženým pozemkům, evidované dříve v katastru nemovitostí na základě rozhodnutí pozemkového úřadu, totiž mělo spočívat „*ve volném užívání výše uvedených [zatížených] pozemků širokou veřejností bez časového omezení při dodržování pravidel silničního provozu.*“ Tuto formulaci věcného břemene krajský soud považoval za neurčitou, a proto neodpovídající zákonné právní úpravě. Zápis takového neurčitě formulovaného věcného břemene v katastru nemovitostí proto považoval za nežádoucí. V tomto ohledu vycházel jednak z předchozího rozsudku (ve věci nečinnostní žaloby) a také z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 1995, sp. zn. 33 Co 73/95 (dále jen „rozsudek městského soudu“), podle kterého nelze zřídit věcné břemeno ve prospěch veřejnosti či podobně označenému okruhu osob, neboť veřejnost nemůže být účastníkem občanskoprávních vztahů. Dodal, že uvedené závěry platí nejen pro smluvní věcná břemena, ale i pro věcná břemena zřízená na základě rozhodnutí. Ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), na základě něž bylo zřízeno věcné břemeno v dané věci, neobsahuje samostatnou úpravu věcných břemen, a proto je podle krajského soudu třeba vycházet ze zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který rovněž zřízení věcného břemene ve prospěch široké veřejnosti neumožňuje.

[6] Podle krajského soudu skutečnost, že dané věcné břemeno bylo po určitou dobu v katastru nemovitostí evidováno na základě rozhodnutí pozemkového úřadu v důsledku

pokračování

pochybení katastrálního úřadu, který patrně v hektické restituční době neurčitě formulované věcné břemeno pro jistotu zapsal, neznamená, že by se takto neurčitě formulované věcné břemeno v katastru nemovitostí (poté, co z evidence bylo vymazáno) mělo opět ocitnout. Krajský soud tedy uzavřel, že věcné břemeno, o jehož evidenci v katastru nemovitostí žalobci prostřednictvím požadavku na opravu chyby v katastrální operátu usilují, nemůže být znovu pro jeho neurčitost do katastru nemovitostí zapsáno. K tomu dodal, že s ohledem na uvedené nepovažuje za rozumné vést se žalobci polemiku o tom, zda věcné břemeno za takové situace vůbec mohlo být dříve zapsáno do katastru nemovitostí a následně z něj vymazáno.

[7] Krajský soud měl také ve shodě s žalovaným za to, že žalobci by ani jako součást široké veřejnosti nemohli být považováni za oprávněné osoby ve smyslu § 36 odst. 1 katastrálního zákona ve spojení s § 4 odst. 1 písm. e) téhož zákona. Nezpůsobitelnost zápisu takto formulovaného věcného břemene a s tím spojená zjevná nepřipustnost žádosti žalobců byla katastrálnímu úřadu zřejmá, tudíž nepochybil, pokud řízení o opravě chyby v katastrálním operátu podle § 45 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 66 odst. 1 písm. b) téhož zákona zastavil.

[8] S žalobci pak krajský soud nesouhlasil ani v tom, že napadeným rozhodnutím došlo k zásahu do jejich vlastnického práva ve smyslu čl. 11 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Změna v evidenci katastru nemovitostí totiž nemůže nově konstituovat změnu soukromoprávních vztahů a v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů nemůže ani oprava chyby v katastrálním operátu zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. Podle krajského soudu mohou žalobci řešit přístup k jejich nemovitostem přes zatížené pozemky soukromoprávní cestou, případně podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“).

III.

[9] Žalobci a) i b) (dále již jen „stěžovatelé“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhují zrušit napadený rozsudek, napadené rozhodnutí i usnesení o zastavení řízení a věc vrátit katastrálnímu úřadu k dalšímu řízení.

[10] Stěžovatelé v úvodu kasační stížnosti shrnují skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení. Nezákonnost napadeného rozsudku z důvodu nesprávného právního posouzení věci krajským soudem dovozují především ze skutečnosti, že ten provedl restriktivní a ústavně nekonformní výklad § 36 katastrálního zákona, čímž jim znemožnil docílit zápisu věcného břemene do katastru nemovitostí. V souladu se stanoviskem ze dne 3. 1. 2022, které jim podal pozemkový úřad, pro ně postup podle posledně uvedeného ustanovení představuje jediný možný způsob zápisu věcného břemene do katastru nemovitostí. Uvedenou skutečnost krajský soud nezohlednil a v tomto směru uplatněné žalobní námitky v napadeném rozsudku nevypořádal. To stěžovatelé považují za odepření spravedlnosti a za porušení jejich ústavního práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny.

[11] V této souvislosti stěžovatelé krajskému soudu vytýkají, že se nevypořádal s předběžnou otázkou o tom, jakým způsobem lze po zrušení zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem (dále jen „zákon o zápisu práv k nemovitostem“) provést zápis věcných práv do katastru nemovitostí vzniklých rozhodnutím správních orgánů proti vůli vlastníka zatížených pozemků, která byla z katastru nemovitostí nesprávně vymazána. Oproti § 7 zákona o zápisu práv k nemovitostem totiž současný katastrální zákon nepřiznává úřadům aktivní legitimaci k provedení záznamu do katastru nemovitostí, ani nepřipouští provedení vkladu práva z věcného břemene. Stěžovatelé současně nemají podle stávající judikatury možnost podat určovací žalobu k civilnímu soudu ve věci určení trvání věcného břemene zřízeného na základě rozhodnutí správního orgánu tak, aby došlo k zahájení řízení z moci úřední podle § 14 odst. 2 katastrálního zákona (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 14/06). Kromě toho krajský soud v napadeném rozsudku zcela pominul nepřipustnost přezkumu správního rozhodnutí civilním soudem v řízení o určovací žalobě.

[12] Stěžovatelé také namítají, že krajský soud nesprávně aplikoval zákon o půdě. Ke zřízení věcného břemene na zatížených pozemcích došlo rozhodnutím pozemkového úřadu v souladu s § 9 odst. 5 uvedeného zákona. Zpochybnil-li krajský soud věcné břemeno zřízené rozhodnutím pozemkového úřadu, pak zpochybnil celé toto restituční rozhodnutí a tím i nabytí vlastnického práva současného vlastníka zatížených pozemků. Krajský soud navíc nerespektoval závaznost rozhodnutí pozemkového úřadu, což odporuje judikatuře Nejvyššího soudu (viz např. rozsudek ze dne 25. 7. 2002, sp. zn. 25 Cdo 2230/2000). Mimoto rozsudek městského soudu sp. zn. 33 Co 73/95 nedopadá na nyní projednávanou věc, neboť se týká smluvního zřízení věcného břemene. Podle stěžovatelů krajský soud nepřihlédl ani k tomu, že katastrální úřad překročil svoji pravomoc, neboť podle § 5 odst. 1 zákona č. 359/1992 Sb., o zeměměřičských a katastrálních orgánech (dále jen „zákon o katastrálních orgánech“) není oprávněn provádět přezkum pravomocných rozhodnutí, tedy ani rozhodnutí pozemkového úřadu.

[13] Nezákonnost napadeného rozsudku stěžovatelé spatřují i v tom, že krajský soud nepřihlédl k namítaným ústavněprávním souvislostem ochrany vlastnického práva stěžovatelů a souvisejících práv z věcných břemen ve smyslu čl. 11 a čl. 36 Listiny ve spojení s čl. 90 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“). Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak shledávají v jiné vadě řízení před krajským soudem spočívající v odepření jejich práva domáhat se zápisu věcného břemene do katastru nemovitostí z důvodu absence jejich aktivní legitimace. Napadený rozsudek také považují za nesrozumitelný pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud v něm odmítl jejich aktivní legitimaci k podání návrhu podle § 36 katastrálního zákona, přestože v předchozím rozsudku o jejich nečinnostní žalobě jejich účastenství v řízení o opravě chyby v katastrální operátu připustil.

IV.

[14] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. Ztotožňuje se s odůvodněním napadeného rozsudku a zdůrazňuje, že předmětem nyní projednávané věci je pouze posouzení splnění zákonných podmínek pro zastavení řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Argumentace stěžovatelů obsažená v kasační stížnosti se ovšem týká

pokračování

meritorního posouzení věci, ke kterému v usnesení o zastavení řízení ani v napadeném rozhodnutí nedošlo. Žalovaný poukazuje i na to, že řízení o opravě chyby v katastrálním operátu nemůže sloužit k zajištění přístupu přes zatížené pozemky k jejich nemovitostem. Uvedené řízení má totiž ryze evidenční charakter, jeho účelem je tudíž toliko zajištění souladu údajů zapsaných v katastru nemovitostí s listinami založenými ve sbírce listin. Podle žalovaného žalobci nebyli oprávněnými osobami ve smyslu § 36 odst. 4 katastrálního zákona, tudíž zde byly důvody pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu ve spojení s § 45 odst. 3 téhož zákona. Podle žalovaného na právě uvedeném nic nemění stěžovateli namítaná skutečnost, že jejich oprávnění užívat zatížené pozemky má oporu v rozhodnutí pozemkového úřadu. Jak totiž stěžovatelé připouštějí v kasační stížnosti, v rozhodnutí pozemkového úřadu nejsou explicitně uvedeni jako osoby oprávněné z věcného břemene.

[15] K námitce stěžovatelů o restriktivním a ústavně nekonformním výkladu § 36 katastrálního zákona ze strany krajského soudu žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2022, č. j. 7 As 191/2022-43, uvádí, že „vlastníkem“ a „jiným oprávněným“ ve smyslu § 36 katastrálního zákona může být pouze osoba disponující příslušným právem k pozemku, jehož evidence má být opravena. Podle názoru žalovaného by široký výklad těchto pojmů vedl k absurdním důsledkům, kdy by se osoby mohly domáhat opravy údajů evidovaných k jakýmkoliv nemovitostem. Se stěžovateli nesouhlasí ani v tom, že bylo zasaženo do jejich práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 36 a čl. 38 Listiny, nadto tuto námitku blíže neupřesnili. V nyní projednávané věci správní orgány nebyly nečinné, a proto odkaz stěžovatelů na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek jeho rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39 a rozsudek ze dne 13. 5. 2020, č. j. 6 Azs 89/2020-22, nepovažuje za příléhavý.

[16] Žalovaný nepovažuje za opodstatněnou ani námitku, podle níž se krajský soud nevypořádal s předběžnou otázkou o možném způsobu zápisu věcného břemene k zatíženým nemovitostem. To totiž nebylo jeho povinností za situace, kdy se ani správní orgány nezabývaly meritem věci. Úkolem krajského soudu není poskytovat stěžovatelům návod, jak lze provést opětovný zápis věcného břemene proti vůli vlastníka zatížených pozemků. Pokud se stěžovatelé domnívají, že postup podle § 36 katastrálního zákona je v jejich případě jediný možný, odporuje to smyslu a účelu řízení o opravě chyby v katastrálním operátu i ustálené judikatuře. Mimoto žalovaný stěžovatele stejně tak jako krajský soud upozornil na jiné způsoby, kterými mohou zajistit přístup ke svým nemovitostem přes zatížené pozemky. Na rozdíl od stěžovatelů žalovaný z napadeného rozsudku nedovozuje, že by krajský soud zpochybnil celé rozhodnutí pozemkového úřadu a nabývací titul vlastníka zatížených pozemků. Rozporují-li stěžovatelé použitelnost závěru rozsudku městského soudu sp. zn. 33 Co 73/95 na nyní souzenou věc, žalovaný doplňuje, že krajský soud na něj odkázal pouze v souvislosti s nemožností zřídit věcné břemeno ve prospěch široké veřejnosti. Ani námitku stěžovatelů, že krajský soud v předchozím rozsudku ve věci nečinnostní žaloby připustil jejich aktivní věcnou legitimaci ve smyslu § 36 katastrálního zákona, žalovaný neshledává důvodnou, protože krajský soud v předchozím

rozsudku uvedenou skutečnost nijak nehodnotil, ale přenechal ji k posouzení katastrálnímu úřadu.

V.

[17] V replice k vyjádření žalovaného stěžovatelé uvádějí, že neexistují jiné možnosti než postup podle § 36 katastrálního zákona, kterými by mohli docílit v daném případě zápisu věcného břemene do katastru nemovitostí. Podle nich žalovaný zcela pominul aktivní odpor vlastníka zatížených pozemků a úplatnost a nákladnost ostatních způsobů zřízení věcného břemene, které by je poškozovaly. Navrhovaný postup podle zákona o pozemních komunikacích není reálný, neboť z iniciativy vlastníka zatížených pozemků se v současné době vede správní řízení o zrušení cesty na zatížených pozemcích. Stěžovatelé mají nicméně za to, že i kdyby všechny možnosti navržené žalovaným byly reálné, nic to nemění na nutnosti meritorního posouzení nezákonného postupu správních orgánů a na posouzení otázky opětovného zápisu věcného břemene podle rozhodnutí pozemkového úřadu. Stěžovatelé rozporují také tvrzení žalovaného, že neuvedli, v čem konkrétně spatřují zásah do svých ústavně zaručených práv. Zásah do jejich vlastnického práva je totiž v kasační stížnosti vymezen a z jejího obsahu je zcela zřejmý. Ve zbytku považují vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti za irelevantní a odkazují na svou argumentaci obsaženou v kasační stížnosti a na její přílohy.

VI.

[18] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost je důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami stěžovatelů, jež podřazují pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Absence těchto vad je totiž podmínkou pro věcný přezkum kasační stížnosti na základě zbylých kasačních námitek (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105).

[21] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. může být rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pro nedostatek důvodů nebo zde může být jiná vada řízení před krajským soudem, která má za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[22] Stěžovatelé pod uvedený kasační důvod podřazují svoji námitku, podle níž je napadený rozsudek „nesrozumitelný pro nedostatek důvodů“, jelikož v něm krajský soud odmítl jejich aktivní legitimaci k podání návrhu podle § 36 katastrálního zákona přesto, že v předchozím rozsudku o nečinnostní žalobě jejich účastenství v řízení o opravě chyby v katastrální operátu připustil.

[23] Nejvyšší správní soud tuto námitku nepovažuje za důvodnou nehledě na to, pod který z kasačních důvodů vyplývajících z § 103 odst. 1 s. ř. s. by bylo možno uvedenou

pokračování

námítku podřadit. Z odst. 32. napadeného rozsudku totiž vyplývá, že v předchozím rozsudku (jehož obsah krajský soud v napadeném rozsudku rekapituloval) krajský soud vyslovil, že zařazení navrhovatele opravy chyby v katastrálním operátu do kategorie „jiný oprávněný“ vyplývající z § 36 katastrálního zákona je otázkou posouzení, jež náleží katastrálnímu úřadu. Nemůže se tudíž jednat ani o nesrozumitelnost napadeného rozsudku, ani o nedostatek jeho důvodů.

[24] Stěžovatelé v kasační stížnosti dále namítají nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Krajskému soudu jednak vytýkají, že se nevypořádal s jejich žalobní argumentací, podle které pro ně oprava chyby v katastrálním operátu představuje jediný možný způsob zápisu věcného břemene do katastru nemovitostí. Podle stěžovatelů dále krajský soud jako předběžnou neposoudil ani otázku, jakým způsobem lze provést zápis věcných práv do katastru nemovitostí proti vůli vlastníka zatížených pozemků. Krajský soud navíc podle nich pominul nepřípustnost přezkumu správního rozhodnutí civilním soudem v řízení o určovací žalobě, nezohlednil tvrzený zásah do jejich ústavně zaručených práv a překročení pravomoci ze strany katastrálního úřadu. Přestože stěžovatelé předmětné námitky podřazují pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., svou povahou spadají pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[25] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 As 27/2004-74). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí věnoval všem stěžejním námitkám účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[26] Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud dostal požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí ve smyslu výše citované judikatury. V napadeném rozsudku dostatečně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení, přdestřel relevantní a ucelené právní závěry, kterými žalobní argumentaci náležitě vypořádal. Krajský soud sice výslovně nereagoval na každou dílčí žalobní námitku, vypořádal se však s obsahem a smyslem žalobní argumentace. Z napadeného rozsudku je patrné, k jakým závěrům krajský soud dospěl a proč nepovažoval argumentaci stěžovatelů za důvodnou. V odst. 35. napadeného rozsudku stěžovatelům nastínil, jakými vhodnějšími způsoby než opravou chyby v katastrálním operátu mohou řešit otázku přístupu ke svým nemovitostem přes zatížené pozemky (včetně možnosti soukromoprávního sporu), a to v míře odpovídající

obecnosti jejich žalobní námitky. Namítaným zásahem do ústavně zaručených práv stěžovatelů se krajský soud zase zabýval v odst. 33. napadeného rozsudku.

[27] Pokud stěžovatelé namítají, že se krajský soud nevypořádal s předběžnou otázkou, jakým způsobem lze provést zápis věcných práv do katastru nemovitostí proti vůli vlastníka zatížených pozemků, zbývá dodat, že to nebylo jeho povinností. Řízení před krajským soudem spočívalo v přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, tedy jádrem jeho posouzení bylo to, zda správní orgány pochybily, pokud řízení o jejich žádosti o provedení opravy chyby v katastrálním operátu zastavily pro zjevnou právní nepřipustnost této žádosti. Úkolem krajského soudu tudíž nebylo dávat stěžovatelům návod, jak lze dosáhnout žádaného výsledku a podrobně se zabývat jednotlivými možnostmi, které se stěžovatelům nabízejí. Skutečnost, že se krajský soud uvedeným aspektům případu podrobněji nevěnoval, tudíž nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[28] Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že nesouhlas stěžovatelů se závěry krajského soudu nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Nepřezkoumatelnost rozsudku totiž není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelů o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která znemožňuje přezkoumat napadený rozsudek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24).

[29] Stěžovatelé dále jinou vadu řízení před krajským soudem konkrétně spatřují v porušení jejich práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny a v odepření spravedlnosti (*denegatio iustitiae*), neboť krajský soud i správní orgány jim pro nedostatek jejich aktivní legitimace znemožnily docílit zápisu věcného břemene do katastru nemovitostí prostřednictvím postupu podle § 36 katastrálního zákona. Stěžovatelé tudíž touto námitkou rozporují napadený rozsudek v té jeho části, v níž aproboval závěr správních orgánů o tom, že stěžovatelé nebyli osobou k podání návrhu oprávněnou ve smyslu § 36 odst. 1 katastrálního zákona. Jedná se tak o námitku nesprávného posouzení věci krajským soudem podřaditelnou pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Tím se bude Nejvyšší správní soud zabývat v další části tohoto rozsudku.

[30] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, ale ani pro nesrozumitelnost, a nedovodil ani jinou vadu řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku, dospěl k závěru, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[31] Nejvyšší správní soud tak mohl přistoupit k přezkumu kasačních námitek, jež spadají pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[32] Stěžovatelé namítají, že krajský soud vyložil § 36 katastrálního zákona restriktivním a ústavně nekonformním způsobem, když jim znemožnil docílit zápisu věcného břemene k zatíženým nemovitostem do katastru nemovitostí pro nedostatek jejich aktivní legitimace. Uvedené námitce o nesprávných právních závěrech Nejvyšší správní soud přitakává.

pokračování

[33] Podle § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona, *katastr nemovitostí obsahuje údaje o právech včetně údajů o vlastnících a údaje o oprávněných z jiného práva, které se zapisuje do katastru (dále jen „jiný oprávněný“).*

[34] Podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, *na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru.*

[35] Podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona, *sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesusobhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.*

[36] Z citovaného § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona je zřejmé, že písemný návrh na opravy chyby v katastrálním operátu je oprávněn podat buď vlastník (tím stěžovatelé nesporně nejsou), nebo jiný oprávněný. Tímto „jiným oprávněným“ je ve smyslu výše citovaného § 4 odst. 1 písm. e) téhož zákona oprávněný z jiného práva, které se zapisuje do katastru. Takovým jiným právem (vedle práva vlastnického) je nepochybně právo vyplývající z věcného břemene zřízeného k nemovitostem buď ve prospěch jiných nemovitostí (*in rem*), nebo ve prospěch určitých osob (*in personam*).

[37] Krajský soud závěr o tom, že stěžovatelé postavení těchto jiných oprávněných neměli, dovodil z toho, že věcné břemeno pozemkový úřad ve svém rozhodnutí formuloval neurčitě. Tato neurčitost, tedy i rozpor se zákonem, podle něj byla správním orgánům zcela zřejmá. Z uvedeného důvodu přisvědčil jejich závěru o zjevné právní nepřipustnosti žádosti stěžovatelů o provedení opravy chyby v katastrálním operátu. Podle krajského soudu neurčitost formulace věcného břemene v rozhodnutí pozemkového úřadu spočívala v tom, že věcné břemeno nemůže být formulováno ve prospěch „široké veřejnosti“.

[38] Dříve, než se k těmto závěrům Nejvyšší správní soud vyjádří, považuje za vhodné poukázat na podstatné skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Z něj se podává, že stěžovatelé svým návrhem ze dne 17. 6. 2022 u katastrálního úřadu uplatnili požadavek na provedení opravy chyby v katastrálním operátu k zatíženým pozemkům s odkazem na rozhodnutí pozemkového úřadu s odůvodněním, že jsou vlastníky nemovitostí přilehlých k zatíženým pozemkům, konkrétně parcely parc. č. XG, včetně stavby č. p. XH, k jejichž obhospodařování a užívání je nezbytný přístup přes zatížené pozemky. Své oprávnění k podání návrhu tedy dovozovali z restitučního rozhodnutí pozemkového úřadu. Výrokem 5. tohoto rozhodnutí pozemkový úřad rozhodl, že „na základě ustanovení § 9 odst. 5 zákona č. 229/91 Sb., v platném znění zřizuje pozemkový úřad na ppčk XI vedené v KN jako ppč XI o výměře 5160 m², na ppčk XE vedené v KN jako ppč XE o výměře 2624 m², na ppčk XD vedené v KN jako ppč XD o výměře 21212 m² a na části ppčk vedené v KN jako ppč XC o výměře 5237 m² věcné břemeno spočívající ve volném užívání výše uvedených pozemků širokou veřejností bez časového omezení při dodržování pravidel silničního provozu. Na pozemkové parcele XB a XF se zřizuje právo chůze a jízdy ve prospěch vlastníka stavební parcely XG.“

[39] K tomuto návrhu katastrální úřad stěžovatelům dne 4. 7. 2022 sdělil, že neshledal chybný údaj způsobený zřejmým omylem ani nepřesností, tudíž nezahájí řízení z moci úřední. Současně mu nevznikla ani povinnost zahájit řízení na základě žádosti stěžovatelů, neboť nejsou ani vlastníkem nemovitostí ani osobou oprávněnou z jiného práva, jelikož se nedomáhají, aby byli v katastru nemovitostí evidováni jako osoby oprávněné z práva věcného břemene. V uvedeném sdělení katastrální úřad také zrekapituloval vývoj evidence práva věcného břemene k pozemkům parc. č. XE, XC a XD (tj. některým ze zatížených pozemků). Uvedl k tomu, že na základě rozhodnutí pozemkového úřadu provedl v roce 1996 zápis, kterým u zmíněných pozemků zapsal právo věcného břemeno *spočívající ve volném užívání výše uvedených pozemků širokou veřejností bez časového omezení při dodržování pravidel silničního provozu*. Následně v roce 1999 na žádost vlastníka zatížených pozemků provedl výmaz tohoto údaje (z důvodu, že věcné břemeno nelze zřídit pro „širokou veřejnost“ a pro porušení § 9 odst. 5 zákona o půdě). V témže roce pak uvedený údaj do katastru nemovitostí opětovně zapsal a následně v roce 2002 na základě žádosti vlastníka zatížených nemovitostí o opravu zápisu v katastru nemovitostí tento údaj znovu vymazal. Závěrem tohoto sdělení katastrální úřad uvedl, že rozhodnutí pozemkového úřadu *„obsahuje v části zřízení práva věcného břemene jinou zřejmou nesprávnost (srov. § 8 zákona č. 265/1992 Sb., účinného v době předložení listiny k zápisu katastrálním úřadem).“*

[40] S tímto postupem katastrálního úřadu stěžovatelé nesouhlasili (§ 36 odst. 4 katastrálního zákona), katastrální úřad však setrval na svém stanovisku o nezahájení řízení o jejich návrhu, a proto se stěžovatelé nejprve cestou žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti (s níž nebyli úspěšní) a následně žalobou na ochranu proti nečinnosti domáhali vydání rozhodnutí o jejich návrhu. Poté, co povinnost rozhodnout o tomto jejich návrhu krajský soud uložil katastrálnímu úřadu rozsudkem ze dne 2. 2. 2023, č. j. 52 A 69/2022-61, vydal katastrální úřad usnesení (viz odst. [1]), kterým řízení o návrhu stěžovatelů zastavil podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Návrh stěžovatelů posoudil jako zjevně právně nepřipustnou žádost. V odůvodnění uvedeného usnesení zrekapituloval to, co uvedl již ve sdělení ze dne 4. 7. 2022, citoval § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu a dodal, že zjevně právně nepřipustná je taková žádost, u které je po seznámení s jejím obsahem na první pohled zřejmé, že ji nelze v důsledku příslušné právní úpravy, která tomu brání, vyhovět, tzn. zejména přiznat žadateli oprávnění, kterého se domáhá.

[41] Uvedeným závěrům katastrálního úřadu přisvědčil i žalovaný v napadeném rozhodnutí. S odkazem na závěry vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007-55 a ze dne 22. 1. 2014, č. j. 3 Ads 9/2013-51) nejprve vyložil v § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu použitý pojem „zjevná právní nepřipustnost“. Dále poukázal na znění § 36 katastrálního zákona s tím, že podle něj je aktivně legitimován k podání návrhu vlastník či jiní oprávnění, kteří jsou jako vlastníci či jiní oprávnění evidováni v katastru nemovitostí nebo se opravou domáhají být takto evidováni v katastru nemovitostí. K předpokladům aktivní legitimace navrhovatelů pak odkázal na čl. 33 odst. 1 Jednacího řádu katastrálního úřadu ve znění jeho dodatku č. 1. Žalovaný také upozornil na to, že podstatou opravy chyby v katastrálním operátu je náprava chyb v evidenci nemovitostí, nikoliv řešení soukromoprávních otázek a sporů s tím, že posouzení existence a rozsahu věcných práv k nemovitosti je věcí soukromoprávní

pokračování

a relativně nezávislou na evidenci v katastru nemovitostí. Poukázal i na rozsudek krajského soudu vydaný ve věci nečinnostní žaloby stěžovatelů, v němž uvedený soud vyslovil možnost postupovat podle § 66 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 45 odst. 3 správního řádu, a dále na § 16 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), z níž vyplývá způsob evidence věcných břemen. Žalovaný závěrem napadeného rozhodnutí ve stručnosti a pro doplnění uvedl, že požadavek stěžovatelů na zápis věcného břemene znějícího ve prospěch „široké veřejnosti“ je zjevně právně nepřipustným i s ohledem na závěry vyplývající z rozsudku městského soudu sp. zn. 33 Co 73/95. Tento závěr více nerozvedl.

[42] Podstatou věci v řízení před správními orgány tedy bylo, zda návrh stěžovatelů, kterým se domáhali provedení opravy chyby v katastrálním operátu, byl návrhem zjevně právně nepřipustným podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Tuto zjevnou právní nepřipustnost správní orgány dovodily z toho, že stěžovatelé nemohli zcela zjevně mít postavení osob podle § 36 odst. 1 zákona o katastru nemovitostí ve spojení s jeho § 4 odst. 1 písm. e), tedy pro nedostatek jejich aktivní legitimace k podání tohoto návrhu. Podle katastrálního úřadu se stěžovatelé nedomáhali, aby byli jako oprávnění z práva věcného břemene zapsáni v katastru nemovitostí.

[43] Z výše uvedeného vyplývá, že klíčovým pro posouzení věci je vymezení toho, co se rozumí pod pojmem „zjevná právní nepřipustnost“ použitým v § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Uvedeným se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval. Ostatně této judikatury se v napadeném rozhodnutí dovolává i žalovaný. V rozsudku č. j. 2 As 74/2007-55 Nejvyšší správní soud dovodil, že „za zjevně právně nepřipustnou [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004] je možno považovat pouze takovou žádost, u níž je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřipustnost musí být patrná již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování.“ (důraz přidán soudem). K uvedenému kasační soud v rozsudku č. j. 3 Ads 9/2013-51 dodal, že „[z]a zjevně právně nepřipustnou žádost ve smyslu ustanovení § 45 odst. 3 správního řádu, podle něhož odvolací orgán řízení zastaví, je tak možné považovat jen podání žádající provedení něčeho, co není právně možné nebo k čemu není žadatel oprávněn.“

[44] V posledně zmíněném rozsudku se jednalo o případ, v němž byla podána žádost, o které již dříve bylo pravomocně rozhodnuto. Tato žádost tedy byla posouzena jako návrh zjevně právně nepřipustný pro překážku věci pravomocně rozhodnuté. V tomto posledně citovaném rozsudku, na nějž také poukázal žalovaný v napadeném rozhodnutí, Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl, že byť zjevná právní nepřipustnost žádosti musí být zřejmá již na první pohled a nelze k ní dospět teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování, toto další dokazování či zjišťování se netýká ověřování splnění základních procesních podmínek pro vedení řízení. Zjištění, zda řízení nebrání právní překážka, proto nelze považovat za zapovězené dokazování či zjišťování. V odkazovaném řízení touto právní překážkou byla ona překážka věci pravomocně rozhodnuté. Právě na základě těchto úvah žalovaný v nynější věci dospěl ve shodě s katastrálním úřadem k závěru o nedostatku aktivní legitimace stěžovatelů k podání žádosti o opravu chyby v katastrálním operátu.

[45] Podle Nejvyššího správního soudu však žalovaný závěry obsažené ve zmiňovaném rozsudku třetího senátu na nynější věc nepoužil správně. Pokud totiž v této judikatuře kasační soud zcela nezapověděl možnost dalšího zjišťování či dokazování při posouzení podmínek řízení, neměl tím na mysli „zjišťování“ či „dokazování“ spočívající ve věcném (meritorním) posouzení obsahu podkladů, na základě kterých by mělo být vedeno určité řízení (zde učinění závěru o tom, že oprávněným z věcného břemene nemůže být „široká veřejnost“). Měl tím na mysli toliko prověření skutečností, jejichž samotná existence (bez nutnosti jejich dalšího věcného hodnocení) brání vedení požadovaného řízení a vydání rozhodnutí. O takový případ se zde však nejednalo.

[46] Jak již výše uvedeno, stěžovatelé ve své žádosti tvrdili, že jsou vlastníky nemovitostí sousedících se zatíženými pozemky, o čemž správní orgány nepochybovaly, a tvrdili také, že jim z tohoto titulu svědčí věcné břemeno zřízené právě rozhodnutím pozemkového úřadu podle § 9 odst. 5 zákona o půdě, které měl katastrální úřad k dispozici ve správním spise. Na jeho základě také v roce 1996 provedl zápis požadovaných údajů, poté provedl výmaz a opětovný zápis těchto údajů (v roce 1999) a poté znovu tytéž údaje v roce 2002 vymazal. Nelze nevidět, že opakované zápisy údajů, o něž jde stěžovatelům i v souzené věci, nemohly být uskutečněny na základě jiného podkladu než právě na základě rozhodnutí pozemkového úřadu. Nejvyšší správní soud má tudíž za to, že tvrzení stěžovatelů obsažená v jejich žádosti *prima facie* nevylučovala, že by nemohli být oprávněnými k podání návrhu na provedení opravy chyby v katastrálním operátu podle uvedeného rozhodnutí pozemkového úřadu ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona ve spojení s § 4 odst. 1 písm. e) téhož zákona.

[47] Za chybný je proto třeba považovat závěr krajského soudu i správních orgánů o tom, že v daném případě bylo na první pohled a bez dalšího zjišťování či dokazování zřejmé, že stěžovatelé nejsou k podání návrhu vůbec oprávněni, tedy aktivně procesně legitimováni. Z výše popsaného postupu katastrálního úřadu, který opakovaně zapisoval a vymazával tytéž údaje v katastru nemovitostí, o něž jde stěžovatelům, je zřejmé, že ani on neměl o věci zcela jasno. Již jen z tohoto prostého důvodu nelze v nynější věci dovodit, že jde o případ, v němž by již na první pohled, bez dalšího zjišťování či dokazování, bylo zjiitelné, že žádosti stěžovatelů nelze zjevně vyhovět, nebo že žádají něco, k čemuž nejsou oprávněni, tedy nejsou aktivně legitimováni.

[48] Nejvyšší správní soud současně nepřehlédl, že krajský soud sice chybný závěr správních orgánů aproboval, avšak zjevnou právní nepřipustnost návrhu stěžovatelů, tedy nedostatek jejich aktivní legitimace, spatřoval na rozdíl od správních orgánů primárně v tom, že věcné břemeno, jehož zápis měl být v katastru nemovitostí opětovně proveden, bylo formulováno neurčitě.

[49] Nejvyšší správní soud sice v obecnosti přisvědčuje krajskému soudu v jeho závěru, že ne každé věcné břemeno je způsobilé k zápisu v katastru nemovitostí (viz odst. 32. napadeného rozsudku), v nynějším případě však bylo možno takovou úvahu učinit až v rámci věcného posouzení návrhu stěžovatelů o provedení opravy chyby v katastrálním

pokračování

operátu. Tedy v případě, že by se správní orgány zabývaly jeho důvodností a meritorně o něm rozhodly. Tak tomu však nebylo. Z uvedeného důvodu nemůže obstát závěr krajského soudu o tom, že právní nepřípustnost návrhu stěžovatelů byla zjevná z toho, že se stěžovatelé domáhali zápisu věcného břemene formulovaného v rozhodnutí pozemkového úřadu ve prospěch „široké veřejnosti“. Posouzení uvedeného rozhodnutí jako způsobilého podkladu pro požadovaný zápis, resp. pro provedení opravy chyby v katastrálním operátu, kterou mělo být dosaženo souladu zapsaných údajů s jejich podkladem, by byl možný teprve v rámci meritorního posouzení věci.

[50] Pouze v rámci takového meritorního posouzení věci se také správní orgány mohou zabývat obsahem rozhodnutí pozemkového úřadu a posoudit jej jako (ne)způsobilý podklad pro zápis, kterého se stěžovatelé domáhali. Teprve při meritorním posouzení věci také mohou vzít v úvahu závěry vyplývající z rozsudku městského soudu sp. zn. 33 Co 73/95, na který stručně v napadeném rozhodnutí poukázal žalovaný a jehož se poté dovolal krajský soud v napadeném rozsudku. Pro úplnost na tomto místě Nejvyšší správní soud dodává, že ze zmiňovaného rozsudku městského soudu nelze dovodit závěr, že by se katastrální úřad mohl již v rámci posouzení podmínek řízení zabývat tím, zda z určité listiny (zde rozhodnutí pozemkového úřadu) vyplývá oprávnění účastníka řízení nakládat předmětem smlouvy (zde právem z věcného břemene k zatíženým pozemkům). Jak již uvedeno, takové posouzení je možné až při meritorním posouzení žádosti.

[51] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že v daném případě návrh stěžovatelů nepředstavoval zjevně právně nepřípustnou žádost ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu ve spojení s jeho § 45 odst. 3 a opačný závěr krajského soudu, jakož i správních orgánů je chybný. Povinností katastrálního úřadu bylo žádost stěžovatelů, resp. jejich nesouhlas s výmazem údajů dříve v katastru nemovitostí zapsaných na podkladě rozhodnutí pozemkového úřadu, posoudit jako žádost podanou osobou k tomu aktivně legitimovanou v postavení tzv. jiného oprávněného ve smyslu definice vyplývající z § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona a meritorně tuto žádost posoudit. V rámci věcného posouzení žádosti se správní orgány mohou zabývat tím, zda je zde soulad údajů zapsaných v katastru nemovitostí s podklady obsaženými ve správním spise a zda nedošlo k chybě v zápisu údajů v katastru nemovitostí v důsledku zřejmého omylu při jeho vedení a obnově podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona.

[52] S ohledem na vše výše uvedené se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat kasačními námitkami o tom, že postupem krajského soudu došlo k zásahu do vlastnického práva stěžovatelů či o tom, že nesprávně aplikoval zákon o půdě. Je to předčasné za situace, kdy krajský soud dospěl k nesprávnému závěru o tom, že správní orgány nepochybily, pokud posoudily žádost stěžovatelů o provedení opravy chyby v katastru nemovitostí jako zjevně právně nepřípustnou.

[53] Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru o zákonnosti napadeného rozhodnutí a o správnosti postupu správních orgánů spočívající v zastavení správního řízení podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu ve spojení

s § 45 odst. 3 téhož zákona pro zjevnou právní nepřípustnost žádosti stěžovatelů. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl naplněn.

VII.

[54] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Jelikož v dalším řízení by krajský soud nemohl učinit nic jiného než zrušit napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud spolu se zrušením napadeného rozsudku rozhodl i o zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., za přiměřeného použití § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.]. V něm je žalovaný vázán zde vysloveným závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V dalším řízení tedy žalovaný bude vycházet z toho, že stěžovatelé jsou osobami v postavení jiných oprávněných podle § 4 odst. 1 písm. e) katastrálního zákona, tudíž jejich žádost o provedení opravy chyby v katastru nemovitostí není zjevně právně nepřípustná podle § 45 odst. 3 správního řádu. Nedovodí-li pak žalovaný jiné skutečnosti zakládající důvod pro odlišný postup, tuto jejich žádost věcně posoudí a meritorně o ní rozhodne.

[55] Nejvyšší správní soud rozhodoval ve věci jako poslední, je proto povinen podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodnout o celkových nákladech soudního řízení. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé jako v řízení úspěšní účastníci mají právo na náhradu nákladů řízení důvodně vynaložených v řízení proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl.

[56] Náhrada nákladů řízení o žalobě sestává především z náhrady za zaplacený soudní poplatek za řízení o žalobě každým ze stěžovatelů ve výši 3.000 Kč, tj. celkem ve výši 6.000 Kč. Dále náhradu nákladů uvedeného řízení tvoří odměna za 2 úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci a sepisu žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024]. Mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], protože se jedná o společné úkony při zastupování dvou osob, náleží zástupci stěžovatelů za každého ze stěžovatelů za jeden úkon právní služby odměna snížená o 20% (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu), ve výši 4.960 Kč (2x2.480 Kč). Za dva úkony právní služby tak odměna činí 9.920 Kč. Součástí nákladů právního zastoupení je i náhrada hotových výdajů související s výše uvedenými úkony právní služby v souladu s § 13 odst. 4 advokátního tarifu v rozsahu 2x300 Kč, tj. 600 Kč.

[57] Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti sestává ze zaplaceného soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti každým ze stěžovatelů ve výši 5.000 Kč, tj. celkem ve výši 10.000 Kč, dále z odměny za 2 úkony právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti a replice k vyjádření žalovaného ze dne 12. 3. 2024 [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], která činí částku celkem 9.920 Kč, tj. 2x4.960 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5. a § 12 odst. 4 advokátního tarifu]. S tím souvisí též náhrada hotových výdajů v souladu s § 13 odst. 4 advokátního tarifu v rozsahu 2x300 Kč, tj. 600 Kč.

pokračování

[58] Zástupce stěžovatelů nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, o částku této daně se tudíž odměna a náhrada hotových výdajů nezvyšuje. Za řízení o žalobě a o kasační stížnosti stěžovatelům náleží náhrada nákladů řízení v celkové výši 37.040 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit k rukám právního zástupce stěžovatelů v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu